

139 години „Арсенал“ 93 от тях в Казанлък

Добре дошли сте, арсеналци и свързали живота си с „Арсенал“, приятели, съмишленици, партньори.
На нашия пореден празник!
29 септември, 2017 година.
Ден на отворените врати в „Арсенал“.
Начало - **10 часа.**
Празничен концерт - стадион „Арсенал“, **12 часа.**
Да празнуваме заедно!
Защото създаваме история!

трибуна

arsenal® 10

Приемник на в. "Заводска трибуна"
Издание на "Арсенал" АД

на стр. **5**

Божественният глас
на „Арсенал“

25 август 2017 г. • година VII • брой 165

Акценти

Адрес на редакцията: гр. Казанлък, бул. "Розова долина" 100, офис 8 (срещу Митницата)

НАЙ-КРАСИВАТА КНИГА ЗА БЪЛГАРИЯ - ВЕЧЕ В „АРСЕНАЛ“ „Приказка за България“ тежи 10 килограма

Най-красивата книга, създавана някога за България, книга-приказка за страната ни, вече е на разположение на арсеналци. Това стана възможно, след

ректор на „Арсенал“ АД Николай Ибушев.

Авторът на книгата Румен Манов е известен и като дарител №1 на родните музеи. Дарил е над 1000 различни експоната само на Регионалния исторически музей в Кюстендил.

В книгата си „Приказка за България“ историкът показва икони, шевици, документи, много от които са спасени от него по битаци и бунища.

Изключително луксозно издание е богато илюстрирано със снимки на извест-

ки на известни личности и на обикновени българи, живели в периода преди Освобождението до 1944 година. Книгата предлага синтезирана, но не спестяваща нищо от характерните дадености на всеки един район в страната и всеки един български град информация, като разказва за поминъка на хората и забележителностите им.

Специално място в изданието е отделено на регионите в страната и на столицата София, където в снимки се проследяват важни исторически събития.

Казанлък има запазено място на 6 страници, в които читателите научават, както за традиционния поминък на района – розопроезводство, така и за светинята Шилка - с фотоси от началото на градежа. Те имат възможността да видят и оригинални снимки на пазарния площад в Казанлък през 30-те години на миналия век, на стара циганка-копанарка от Казанлъшко, на лимонададжия, както и снимката на Григор Пасков на берачи на орехи.

като два екземпляра от второто преработено издание на издателство Агенция ЕВРОПРЕС, с автор Румен Манов „Приказка за България“, бе дарено на библиотеката в „Арсенал“ и на фирмения музей.

Дарението е направено лично от изпълнителния ди-

ри български личности, с богата палитра от икони, с които различни духовни и културни светилища в страната разполагат, сним-

ГОЛЯМ КОНЦЕРТ ЗА ПРАЗНИКА НА „АРСЕНАЛ“

Ивана - с бенд и вокалисти, Милица и Асен
са гост-изпълнителите

Тазгодишният фирмен празник – Ден на отворените врати на „Арсенал“ АД, ще е на 29-ти септември. Мястото - фирменият стадион „Арсенал“. Най-голямата фирма в сектор ВПК традиционно провежда най-продължителния празник за работещите в нея, за своите ветерани и гости, за гражданите на община Казанлък.

До обед празничната програма включва провеждането на спортни турнири и финали от предварително проведените по заводи спортни състезания по футбол, волейбол, народна топка, стрелба, дърпане на въже.

Продължава на стр. 4

МОТИВИРАЙТЕ

своите служители, клиенти и партньори

Edenred

Идънред България

Тел: +359 2 974 0220

www.edenred.bg

bulgaria@edenred.com

Издателски съвет: Николай Ибушев, Янко Запрянов, Цветан Шиков, Добрин Драгнев.

Редакция: Деляна Бобева - гл. редактор, Диана Нейчева, Мария Рашкова, Първолея Петкова, Мария Пискова, Миран Маденджиян, Юлия Младенова, Венко Юнаков.

Със съдействието на КНСБ и КТ "Подкрепа" в "Арсенал" АД.

Продължава на стр. 3

СВЕТЪТ ЩЕ ГО ОТКРИВА: МОМЧЕТО ОТ КАЗАНЛЪК

Той не е дете-чудо, но вече е успял да учуди доста свят с постиженията си в математиката и информатиката. От 16-годишен комбинира тийнейджърски хобита и леката атлетика в клуба на най-бързата бяла жена в света Петя Пендарева с четене на книги и лекции по комбинаторика и теория на числата, а на математически състезания и олим-

пиади ходи още от 3-ти клас.

Роден е през зимата, но обича невероятно лятото, защото, също като в математиката, "е пълно с предизвикателства".

Роден е в семейство на лекари - невролог и педиатър, но и за миг не е помислял да се ориентира натам. Дели математическата си взаимна любов с история, география, демогра-

новите технологии, а най-близките му проекции са свързани с Лондон.

Със сигурност през септември вече ще е там. Или в Кралския колеж, където ще учи компютърни науки, или в Юнивърсити Колидж.

Това забележително момче е Стоян Христов Бинчев, един от отличниците тази година на Випуск 2017 на казанлъшката Математическа гимназия и тазгодишният носител на наградата за постижения в математиката и информатиката на името на първия директор на училището - покойният математик Кольо Горчев. Призът се връчва от дъщерята на Горчев - Снежина Манчорова.

За младия математик Стоян това признание е много емоционално и огромно, защото всичко, което е научил за живота и това, което сега може, го дължи на математиката и на своите учители в нея. Пази прекрасни спомени от времето си в ПМГ, от незабравимия 12 Б клас и класната си Петя Михова. Безценни са основите в трудната наука, дадени му от учителите му по математика Ваня Дойчева, Живка Михова, Светла Стефанова и Мария Карабджакова.

млади математици, е изключително вълнуваща. Не само защото в лагера са събрани интересни, талантиливи и изключително креативни млади математически умо-

ве от различни страни на света, които създават иновативни продукти и генерират утрешните невероятни открития и технологии, а и защото винаги е предизвикателно очарователно да си сред хора, които мислят футуристично, екологично и поне две идеи напред. А математиката е такава наука, категоричен е Стоян.

Той самият има опит в създаването на математически проекти, тъй като две години поред е участвал в секцията по математика и информатика към БАН с тази цел. През юли тази година в Казанлък, заедно с друг

бивш възпитаник на ПМГ „Никола Обрешков“ - Алејдин Караемин, е бил ментор-обучител за втора поредна година и в специализираната лятна школа по програмиране за млади математически таланти, организирана от немската фирма SAP Labs - България.

В момента като ментор в Ученическият институт ръководи екип от двама млади програмисти от Русе, които разработват специално приложение, събират горещи новини по различни теми и препращат ги на съответните потребители, на база техни интереси.

Целта е всеки да получава онези новини, които търси бързо и веднага, преди още стандартните медии да са стигнали до тях, казва Стоян, според когото подобни проекти имат бъдеще, защото сега всичко се случва в социалните мрежи. Те са новите медии в света. И вместо човек да бъде засипван от ненужни и неинтересуващи го неща, така, на база предварителен анализ на приложението за неговите интереси, съответният потребител ще получава отсята порция новини и информации, които го интересуват. Разработваното приложение е за телефони и ще се презентира

в края на лятната школа за млади математици.

Вдъхновението за това приложение идва от поредицата случаи в САЩ, където именно реакциите на хората в со-

тече неусетно бързо: дели го между срещи с приятели, програмиране, пътешествия из България и менторството в Ученическият институт към БАН.

фия... И с четене: на социални и футуристични текстове... в интернет.

Преди два месеца беше част от най-красивия и успешен випуск на ПМГ „Никола Обрешков“ в Казанлък. В момента е ментор на международен екип млади математици и програмисти, участници в Ученическият институт по математика и информатика към БАН това лято в Благоевград.

Отвъд това се занимава с програмиране. Създал е вече свой сайт за туристически дестинации и забележителности, напред във времето се вижда като зает човек в сферата на

Лаконично обобщава наученото в ПМГ - Казанлък така: даде ми старт в кариерата.

За перфектния си английски, над който сериозно залагал още от втори клас, е благодарен на Даниела Хубенова.

За отличника на казанлъшката Математическа гимназия Стоян Бинчев лятото на 2017 година е изключително емоционално. Работата му като ментор в Ученическият математически институт към БАН, където ръководи екип от

циалните мрежи са станали повод за избухване на поредица бунтове, и оттам - и за новини и тяхното присъствие в медиите. Затова ментор и идеолози на новото приложение са убедени, че то ще бъде полезно за всички хора, на които им пука какво става край тях. И се вълнуват от случващото се в обществата.

Самият Стоян преди година разработва подобен проект за нуждите на обучението в училището. Разработката му дава възможност да се сканира текст от снимка, който впоследствие да може да се редактира и да генерира реч. Както и обратното да е възможно. Друга функция на създаденото приложение е то да може да задава конкретни въпроси, на база използвани ключови думи по съответната тема, като по този начин на практика се създават и дистанционни уроци.

Младият програмист създава приложението с мисълта, че то ще е полезно, защото всеки има мобилен телефон и ще може веднага да го ползва.

На шега казва, че с разработката си на практика „изяжда хляба на печатниците“. Докато чака средата на септември, за да поеме към Кралския колеж в Лондон, където е приет, или към Юнивърсити колеж, откъдето също чака резултат, времето за тазгодишния носител на математическата награда „Кольо Горчев“ и отличник на ПМГ „Никола Обрешков“

И се опитва да си почине. Защото в следващите три години колежанецът от Лондон и бъдещ виден програмист от България Стоян Бинчев трудно ще има много време за това. От сега знае, че в Лондон ще разчита на себе си: ще се издържа сам, ще учи и ще работи. Заемът от Британската банка за обучението трябва да се плаща: годишната семестриална такса е около 9 хиляди паунда.

Това не плаши младия талант, защото от малък Стоян е научил, че всичко в този свят е постижимо, стига да му посвети достатъчно време, усилие, талант и любов.

А тези неща не се програмираат.

Или си готов да ги дадеш, или... просто стоиш на едно място.

А мястото, на което иска да стои казанлъшкият математик, е... светът.

А светът тепърва ще го открива и ще научава за него - момчето от Казанлък. Участникът и лауреатът от поредица национални олимпиади и състезания по програмиране и математика, носителът на тазгодишната награда за постижения в математиката „Кольо Горчев“ - момчето от казанлъшката Математическа - Стоян Бинчев.

Който със сигурност един ден ще е новина.

Отвъд онова сортиращо новините ученическо приложение. :)

Деляна Бобева

Продължение от стр. 1

НАЙ-КРАСИВАТА КНИГА...

Публикувани са също и уникални снимки на юнаците от казанлъшката дружина „Шипченски герой“, на група от казанлъшкото гимнас-

Столетниците

тическо дружество „Юнакъ“, снимка на аеродрума в гра-

да и отличителни знаци и ордени, покани за концерт на летище от 1933 година.

По своеобразен начин в „Приказка за България“ има и арсеналско присъствие от историята на предприятието, където на стр. 245 е публикувана снимка, направена от дядото на Илина Зарова - настоящ и дългогодишен библиотекар в библиотека „Арсенал“ - известен фотограф и иксист Петър Арнаудов. Неговият публикуван фотос в книгата е на двама столетници от Казанлъшко.

Изданиято е богато изпъстрено с интересни фотоси и на шевици и колани, издирени и събрани в периода от 30-те до

50-те години на миналия век от учителката от Разложкото село Баян - Росица Чуканова. През живота си отишлата си от света през 1969 г. учителка е успяла да издири и съхрани над 270 различни шевици и колани, които скоро, според автора на „Приказка за България“, ще обогатят колекциите на Националния етнографски музей.

„Тази книга е моята мечта, желание, борба, мъка, страх и време, пише в предговора към „Приказка за България“ авторът Й Румен Манов.

Според него, „тази книга е опит да си спомним за светлите, непреходни и вечни ценности, едно от които е да пишем с тези букви тези редове. Редове, разорващи пепелта на забравата. Пепелта, от която ние възкръсваме. Горди, чисти и добри. Завинаги“.

За магията и възшебствата, събрани и оставени за Вре-

мето в „Приказка за България“, може би най-лаконични и точни са думите, казани през 1990 година от бившият зам.-главен секретар на САЩ Лорънс Игълбъргър, който пише:

„България е най-добре пазената тайна на Източна Европа“.

Дарената книга „Приказка за България“ е на два езика - български и английски. Любопитните да се докоснат до нея и да я прочетат могат да сторят това единствено и само в читалнята на библиотеката на „Арсенал“ или във фирмения музей.

Заради уникалността и огромните си размери, книгата не се предоставя в заемна. Тежи повече от 10 килограма.

„Приказка за България“ е сред най-ценните заглавия в колекцията от над 40 хиляди тома, притежание на

фирмената библиотека на „Арсенал“.

С още толкова тома техническа литература разполага

техническата библиотека на дружеството.

Деляна Бобева

СЕРИОЗЕН ИНТЕРНЕТ ДЕБАТ ЗА КОЛЕЖА В КАЗАНЛЪК

Тезите между: Тук е икономиката, тук му е мястото и „бутни къща - направи колиба“

Сериозен и мотивиран дебят се заформи в интернет портала за обществени консултации на Министерския съвет по повод публикувания там проект за Постановление на Министерския съвет за откриването на Технически колеж по машиностроене към Технически университет в София.

До крайната дата - 21 август, на сайта са качени общо 7 становища, сред които и проектът за министерското постановление и едно лично мнение на инженер от Казанлък. Отделно са изпратени още 3 писма-становища до министъра на образованието Красимир Вълчев.

От публикуваните на сайта становища, освен проекта на МС, има Доклад за откриването на Колежа от просветния министър, частична оценка на въздействието и Становище на дирекцията „Модернизация на администрацията“ към МС.

В интернет портала са публикувани още становищата на ректора на ТУ- Габрово проф. Райчо Иларионов до премиера Бойко Борисов. Писмо до него по повод разкриването на Технически колеж в Казанлък е писала писмо и Таня Христова - кмет на Община Габрово. Писмо има и от Българската браншовата камара по машиностроене. Оттам са писали до просветния министър и до началника на кабинета на министър-председателя Румяна Бъчварова.

В писмата на представителите на ТУ-Габрово и на Община Габрово, както и на Браншовата камара по машиностроене, общо взето се възразява срещу разкриването на Технически колеж по машиностроене в Казанлък с мотива, че такъв ход би бил неефективен и е в противоречие с приетата Страте-

гия за развитие на висшето образование.

От Браншовата камара по машиностроене определят това намерение като „бутни къща-направи колиба“.

Сериозна е подкрепата, която получава проектът за разкриване на Технически колеж в Казанлък отстрана на Казанлък, в лицето на

Екст от ТУ-София и кметът на Казанлък Г. Стоянова по време на оглед за Технически колеж - архив 2016

Сдружение Българска отбранителна индустрия. В писмо до министъра на образованието и науката Красимир Вълчев тримата съпредседатели на СБОИ, в лицето на акад. Стефан Воденичаров, инж. Николай Ибушев и инж. Петю Милков, изразяват категоричната си и мотивирана подкрепа за създаването му на територията на Казанлък.

От СБОИ се позовават на направено проучване на Българската стопанска камара през 2015 година, което е установило, че „има недостиг на квалифицирани кадри в над 190 специалности в страната, като сред

тях е сектор „Машиностроене“ - стратегически отрасъл за индустриалното развитие в България, и е налице несъответствие между търсенето и предлагането на специалисти с висше образование в този отрасъл“.

„Желанието за разкриване на Технически колеж в Казанлък е продуктувано

ка, за подкрепа на бъдещия Технически колеж чрез предоставянето на собствена производствена и експериментална база.

Друг мотив на СБОИ за подкрепата е фактът, че на практика икономиката е в Казанлък, където има поредица машиностроителни фирми, които работят и очакват бъдещите инженерно-техниче-

подкрепят проекта в нарочно писмо до просветния министър. **„Тази форма на обучение способства, както за запазване на човешкия ресурс в индустриалните фирми, така и за създаване на висококвалифицирани инженерни специалисти за нуждите на индустрията в региона“**, пише в писмо главният координатор на Националната академична мрежа на БАН проф. д-р. Петър Петров.

Подкрепа за Технически колеж в Казанлък е изразена и от ръководителя на проекта за дуално обучение в средното образование у нас по швейцарски модел - ДОМИНО - Петя Ефтимова.

„Създаването на такъв колеж е стратегически важно за развитието на местната и национална икономика, както и ще осигури устойчивост на реформата в средното професионално образование“, са мотивите на ДОМИНО.

И още официално депозирани становища:

Таня Христова, Кмет на Община Габрово

„Като кмет на Габрово и като човек, който работи в непрекъснат диалог и в добро сътрудничество с местния бизнес и местните академични среди, считам че роенето на висши училища не е предпоставка за развиване на качествена образователна инфраструктура, особено на места, където липсват традиции в това, както и че децентрацията на човешки и материален ресурс води до неефективност на самата академична система, а впоследствие и на незадоволителни крайни резултати.

Продължава на стр. 4

ски кадри.

С разкриването на Технически колеж в Казанлък ще се даде възможност на много млади хора да получат пълноценно образование с минимално откъсване от производството, специализирана практическа подготовка, която ще им позволи високо ефективна реализация в машиностроителния сектор, с най-малък период на адаптация на работното място, е друг мотив на съпредседателите на СБОИ.

От Националната академична мрежа на БАН също

Продължава от стр. 1

...ЗА ПРАЗНИКА НА „АРСЕНАЛ“

Мажоретен състав от СУ „Екзарх Антим Първи“ ще вдъхновява състезателите и ще създава празнично настроение за публиката. За победителите в турнирите ръководството на дружеството е предвидило награди.

Богата и пъстра програма, с изпълнители от различни жанрове, са поканили организаторите. Официалната част на празника и концертният блок с водещ Георги Манев ще бъдат предшествани от традиционния музикален поздрав на най-малките арсеналци - възпитаниците на фирмената детска градина „Буратино“. Мажоретки и танцьори от Клуба по спортни танци „Киара-Н“, традиционни гости на арсеналци в празничния ден, също ще са атрактивна част от програмата.

Денят на „Арсенал“ не става и без танцовата емблема на дружеството - ансамбъл

„Арсенал“. Тази година част от фолклорните танцови формации на „Ар-

сенал“ ще се изявят на празничната сцена на стадиона, а друга част по същото време ще се изявява на сцената на Световния

фестивал в гр. Мунаката, Япония.

Ще бъде спазена и друга празнична традиция - изпълнителят директор на дружеството Николай Ибушев да съобщава поне една нова добра новина за арсеналци.

Гост-изпълнители в празничната програма тази година ще са: фолкзвездата Ивана, която гостува в „Арсенал“ за първи път и заедно със своя бенд и двама млади вокалисти ще забавлява публиката близо 90 минути, и любимият на две поколения дует в музиката и в живота Милица Божинова от бившия състав на групата „Тоника“ и композиторът Асен Масларски.

Голямото традиционно арсеналско хоро, с което ще приключи празникът, ще е озвучено от хороводни народни песни в изпълнение на Ивана.

За празнуващите ще има построени и повече от миналата година шатри за скара и напитки.

На празника се очакват гости от цялата страна, партньори на „Арсенал“, бивши директори, ветерани, представители на различните власти. Празникът на дружеството по традиция е и Ден на отворените врати. Свободен до музея и до фирмения стадион е достъпът за граждани, неработещи в „Арсенал“.

Във връзка с празника е издадена и специална заповед на изпълнителя директор на „Арсенал“ Николай Ибушев.

С нея 29-ти септември се определя за почивен ден за всички работещи втора

смяна, с изключение на работещите по спешни поръчки. Отработването на този ден ще бъде на 7-ми октомври, е разписано в заповедта. Всички, които не присъстват на празника, работят - съгласно установения в дружеството ред, става ясно още от заповедта.

За желаещите да присъстват на празника работещи от Завод 4 - Мъглиж ще има организиран транспорт до Казанлък.

През тази година се навършват 139 години от създаването на „Арсенал“ и 93 години от преместването на военната фабрика в Казанлък.

Годината е юбилейна за фирмения ансамбъл „Арсенал“, който става на 70 години. Седмица след празника, на 7-ми октомври от 19 ч. в ДК „Арсенал“, ще бъде поредният, трети концерт от юбилейната фолклорна арсеналска поредица на ансамбъла.

„Трибуна Арсенал“

Продължава от стр. 3

ИНТЕРНЕТ ДЕБАТ ЗА КОЛЕЖА

„Масовизацията“ на висшето образование и размирането на професионалните направления са основните причини за спад на качеството на подготовката на студентите. Разкриването на нов технически колеж в гр. Казанлък е предпоставка именно за такава масовизация и дублиране на професионални направления“.

Българска Браншова камара „Машиностроене“

„Намираме предложението за разкриване на Технически колеж в Казанлък за нецелесъобразно“. От Камарата припомнят, че още през 2015 година, на база приетата Стратегия за развитие на висшето образование 2014-2020 година, е следвало да бъде премахната през 2015 година образователно-квалификационната степен „Професионален бакалавър“. Фактът, който в мотивите до МС е подминат.

Повече от три петилетки разкриването на висше училище в Казанлък е амбиция и цел на местните власти. Темата за разкриването на Технически колеж в Казанлък е на дневен ред още от първия мандат на кмета на Община Казанлък Галина Стоянова.

Повечето път вече е изминат. Остава финалната права. А там винаги е най-тежко. С много удари.

Според доклада на министъра на образованието, „За нуждите на колежа Община Казанлък предоставя етаж от сградата на Професионалната гимназия по строителство със застроена площ от 962 кв. м. с 5 учебни кабинета и още 6 стаи.

Определеният от Агенцията капацитет на Технически колеж - Казанлък е 230 студенти в рамките на утвърдения капацитет на професионалното направление. Съобразеният брой на обучаваните с общия капацитет на висшето училище ще спомогне за това, откриването на колежа да не доведе до пряко или косвено въздействие върху държавния бюджет.

Откриването на Технически колеж - Казанлък в структурата на Техническия университет - София се подкрепя от общинското ръководство на Община Казанлък и местния бизнес. Колежанското образование би надградило полученото в града образование в Професионална гимназия „Иван Хаджиенов“, подготвяща машинни техници за машини и системи с цифрово програмно управление.

Посленик:

На фона на разноликите мотиви и отиващото си лято, с което тропна по портите и поредната нова академична година, все повече е ясно, че поне за бъдещите колежани от Казанлък нероденият все още де факто Технически колеж по машиностроене към ТУ-София ще е... мечта.

Утешението е, че има и следваща... нова академична година. И ново лято.

Деляна Бобева

Щъркел

В два поредни дни на август, навръх големия Богородичен празник, колективът на ОТКК в Завод 4 в град Мъглиж имаше прекрасни поводи за поздравления и празнуване. Поводи, които за пореден път потвърдиха лятото в живота на хората и факта, че щъркелите на са си отишли.

С две нови попълнения, прекрасни втори рождби, се увеличи симпатичният колектив на контролорите по качеството в Завод 4.

В горещия 13-ти ден на август се роди втората рождба на Диана Колева ОТКК в 4/120 - синът ѝ Петър.

Ден по-късно, на 14-ти август, на бял свят се появи и Ванеса, дъщеричката на Милена Събева - също от ОТКК в 4/130.

Целият колектив на ОТКК в Завод 4 - Мъглиж, който е основно от орисници - 22 на брой, е невероятно щастлив от пухкавите бебешки попълнения, бъдещи прекрасни граждани и невероятни хора, които ще са утешна отмяна и радост за своите родители.

Заедно споделяме щастието ви в пълните къщи и нека децата ви растат в здраве, любов, с късмет и отворени пътища. За където и да поемат!

Честито!

От целия колектив на ОТКК в Завод 4 - Мъглиж с ръководител инж. Ваня Досева

СРЕЩИ НА ВЕТЕРАНИТЕ

Инициативен комитет при Завод 1 - „Арсенал“ АД най-сърдечно и с удоволствие кани на поредна среща-тържество ветераните-оръжейници, работили във фирмата.

Срещата ще се проведе на 16-ти септември от 12 часа в ресторант „Капитал“ в Казанлък.

Желаещите да се включат в тържествения обяд е необходимо да заплатят сумата от 17 лева.

За връзка:

Атанас Касабов - председател СК на КНСБ в Завод 1 - GSM: 0884 599067;

Веселина Демирева - GSM: 0887 63 90 96

Председател на Инициативния комитет инж. Динко Кюмюрев, директор на Завод 1

Очакваме ви!

* * * * *

Да си припомним празника Ден на машиностроителя!

Завод за металорежещи машини - Завод 5 при „Арсенал“ АД - Казанлък

Заводът е открит на 21 декември 1965 година.

По този повод каним бивши и настоящи машиностроители, които във времето са били част от колектива на Завод 5, да присъстват на срещата.

Тя ще се състои на

6-ти септември 2017 г., сряда, от 12 часа в ресторант „Капитал“ - гр. Казанлък.

Кувертът за срещата е 16 лева, ще бъде събиран на място в деня на срещата.

За повече информация:

Пенчо Джурков - 0885 881 079

Кънчо Попов - 0897 872 188

Георги Георгиев - 0896 665 309, тел. 04326/ 23-46

Добре дошли сте!

Очакваме ви!

Важно за работещите в „Арсенал“

В контекста на преференциите за арсеналци и социалния пакет услуги и придобивки за работещите в дружеството ръководството на „Арсенал“ АД осигурява и годишни технически прегледи на автомобили на работещите във фирмата на преференциална цена от 20 лева.

Те се извършват в Автосервиз „Мерцедес“ в гр. Казанлък, ул. „Кенали“ №7, срещу удостоверяване със служебен пропуск за работа в „Арсенал“.

Повече информация на телефон: 0431 82121

GSM: 0886 240 606 и 0898 570 133

МАША: БОЖЕСТВЕНИЯТ ГЛАС ОТ 3/130

Мария Александровна, московчанка в Казанлък. Истинска московчанка – по осанката ще я познаете. Не я знаете? – напротив. Едно божествено сопрано отваря небесата за вашите молитви години, години наред в близката на всяко православно сърце в Казанлък църква – „Успение на Света Богородица“ в центъра на града. Нейното сопрано. Гласът на Маша. По Богородичните празници тази година малкият православен хор, воден от Мария, пъ в двете големи владишки служби на Техни Високопреосвещения Старозагорският митрополит Киприан и Западно и Средноевропейски митрополит Антоний. Службите бяха част от православния празник, за който в Казанлък дойдоха и светите мощи на Николай Мирликийски. От няколко месеца насам Мария и нейните певци са част и от архиепископски служби в цялата Старозагорска епархия по лична покана на Дядо Киприан. Те са и гласовете, които звучат под купола на Шипченския храм „Рождество Христово“, наричан простиците от местните хора Манастирът. Мария Александровна не просто пее, тя е професионален музикант с диплома, каквато в България не се издава – диплома на православен регент. Така в Русия наричат диригентите на църковните хорове, обучавани в Патриаршеската школа.

Маша идва в Казанлък, водена от Любовта. В нейния случай, Божията Любав и любовта между хората се явяват в едно – младостта я среща с казанлъшкия свещеник отец Цанко, още докато той учи богословие в Шуменския университет. Тя тъкмо е завършила Московската Духовна Академия. Той е запленил. Действието се развива в Шумен, Маша е на екскурзия, по идея на приятелка. На третия ден от запознанството си с Маша, покрай екскурзоводството на групата руски туристи, насенецът е категоричен – предлага и брак. За ужас на родителите си, тя приема бързо. Така родената в Московска област дъщеря на добре поставен руски православен свещеник става казанлъчанка. Май е за винаги. Защото днес Мария казва, че в България вече се чувства у дома. Последният път, когато си била в Русия, дори проговаряла спонтанно по-често на български, отколкото на родния си език. На пръв поглед, странно. Но странните неща в живота на Маша никак не са изключение. Странна работа е, например, да откриеш фините пръсти на пианист и диригент на линията за монтаж на боеприпаси. Но е истина – Мария Александровна работи в „Арсенал“. Защото пеенето, особено в църковен хор, не е занятие на трудов договор. То е призвание, талант, немалка тежест, отговорност и ангажменти от сутрин до вечер по празници и почивни дни... то е всичко друго, но не и работа на щат. Поне в България. Дори, когато са те приели година преди другите, когато си бил отличен студент, когато си взел две години за една, когато си абсолютен професионалист, когато болката и радостта на хората звучат с гласа ти пред амвона близо две десетилетия. Може би затова Маша казва:

„Арсенал“ е мястото, където ме приеха като своя. Сега го казва, но когато дошла тук за първия си ра-

ботен ден на 1-и декември миналата година, стресът бил голям. „Качихме се на автобуса и после – гора... къде отивам...?“, недоумява Маша по пътя към Завод 3. За боеприпаси не била и чувала. В Духовната Московска академия на някогашния Загорск, днес – Сергиев посад, където се намира световноизвестният манастир под закрилата на ЮНЕСКО „Троице-Сергиева лавра“, за оръжия не е ставало дума. Оръжието, с което Маша някога „въоръжила“ бъдещето си на църковен регент, било само духовно. 25 години по-късно, не е за вярване, но е факт: с друго едно оръжие, съвсем истинско, Мария Александровна си изкарва хляба. „Благодарна съм на Господ, че ме прати точно в този колектив, при тези човечни хора!“ – казва тя за хората от 3/130. И добавя: „Щастлива съм, че попаднах точно в този колектив, с този началник цех и този началник смяна, с тези прекрасни колежки!“. Да намериш в работата си добри хора за нея е щастие. Колективът я приема, вълнува се от съдбата ѝ, помага ѝ да навлезе в работата. И вечер, вместо доиздаване, пред празници ѝ казват с усмивка: „Айде, отивай сега при Владиката!“... Всъщност, като хористи на службите на Дядо Киприан, нейните певци – Нели, Иван и Красимир, се подвизават отскоро. Но сработването, буквално по ноти, четиримата имат от давна. Маша, съпруга на отец Цанко, поема хора към „Света Богородица“ в Казанлък през 2003-та. Не крие, че у местните колеги нейното професионално присъствие тук породило, меко казано, творческа ревност. Но Маша е православна до дъното на душата си и никак не е склонна да съди хората за слабостите им. Самата тя, преди да дойде в „Арсенал“, минава през тежък период. Само за година са починали баща ѝ и брат ѝ – ненавършил 40. Родовата подкрепа секва. Майка ѝ се

оттегля в манастир. Папа, както Маша продължава да нарича татко си, е опората, която винаги е имала. А тя е била нужна, Маша има четири деца. Докато „отскочат“ – всяко своите първи седем, тя няма как да работи от сутрин до вечер. Сега вече най-голямата, Александра, която носи името на Папа, ще бъде трети курс студентка в Художествена академия в София. Прави професионални си избор на моден дизайнер неочаквано и в последния момент. Отлично позната на казанлъчани като една от успешните пианистки на Елена Юлианова, Саня от малка е на пианото, участва в конкурси, печели награди. Сега обаче повече рисува, отколкото свири. Спечелила е американска стипендия „Гипсън“, също и европейска. Александра е класирана по „Еразъм“ за обучение във Виена, но Маша не е сигурна, че ще има финансовата възможност да я изпрати там.

По-малките – Николай /на 17/ и Владислав /на 15/, също свирят известно вре-

където служи баща ѝ. Трябва да е била седемгодишна, когато пропява с него. Не си представя живота си без пеенето в храма. Търси и избира различни песнопения. И български, и руски, и гръцки.

До скоро – не така динамичен, сега светът на Маша е повече от пълен. Редовната смяна в „Арсенал“ – уроците по пиано вечер въкъси – пазаруването за децата – вечерята – съботните и неделни венчавки, кръщавки – редовните служби на Шипченския манастир – билколките с архиепископски служби из епархията... Великден, Гергьовден, Голяма и Малка Богородица... Заедно с Краси, Нели и Иван са способни да отворят всяко сърце за близост с Бога. Не е лесно – службите са дълги, сложни, в църквите ти ни – много топло или твърде студено, а намесата на певците – специална и точна, единствено в ръцете на познаващ диригент. Молитвите не са място за оперно вибратор, те трябва да звучат приглушено, а не концертно, казва Маша.

се оправят с домакинската работа. „Дори не личи, че не съм била у дома“, усмихва се Маша. Нищо, че там, на две хиляди километра от тук, една майка и баба не спира да ги мисли.

Когато иподякон Цанко Бошнаков, който за малко да остане да служи в Шуменски храм, предлага брак на Мария Александровна, едва ли младата рускиня с перспектива за работа в манастир край Москва си е представяла живота си така, както се е стекъл. Когато вижда хвърчащите на вятра найлонови пликоче край Шумен, екскурзиантката намираща гледката твърде грозна, за да ѝ хареса да я вижда цял живот. Но днес вече усеща България като своя, не мисли да се връща в родната. С изненада открива, че в „Арсенал“ има толкова почитатели на руското – не само оръжие, но и нрави, култура. Това я топли. Радва я също и сигурността да може спокойно да си вземе отпуск, когато се налага, заради децата или заради някой сериозен ангажимент в храма по големите праз-

Маша с децата си

ме. Но вече предпочитат компютрите. Сега в Школата на прочутата Юлиянова е най-малката – Елисавета, шестокласничка. За себе си тя мечтае: „Да стана зъболекарка и да пея като мама!“. Четирите деца от малки са в църквата в неделните утрини. Покрай баща си и майка си. Участват в службите. По това време, допреди пет години, Маша води голям хор с повече от 10 хористи. Никой, който ги е чул, не може да ги забрави. Те са различни, молитвата през техни гласове отваря царството Божие. А над всички звъни високият, но топъл глас на Мария Александровна. Маша дори не помни кога за пръв път влиза в храма,

дълго време тя отказва изненада на хора си извън църквата, но в редки случаи е приемала. Защото Молитвата е тайнство. Тя не е шумна демонстрация – в опита си да се свърже с Бога всеки е съвсем сам, с радостта от добрината си, с тежобата на греховете си.

Дали Времето или по-скоро Господ – с нанизана дните постепенно намества нещата в точния им път. Е, има нощи, в които ръцете боят. Има време на спешни поръчки с много работа и сменен режим. Но е факт и спокойствието да имаш работно място. С добро заплащане. За майка с четири деца това е важно. Важно е също, че децата вече и сами

дравления, двамата с изненада откриват, че са сънародници и проговарят на руски. Поводи също ѝ предстоят. На дневен ред е първото участие на певците на Маша в службата за имения ден на Владиката на 31-и август. Трябва ѝ време за подготовка – Киприан е добре известен с високите си музикални изисквания, сам той е отдаден на дирижирането.

И всичко това за Маша се случва между другото. Защото от зарада до осем часа по-късно Мария си е там, в цех 130 на Завод 3 на казанлъшкия „Арсенал“. И само си мисли, че никой не знае за нея.

Диана Рамналиева

Д-р по история Чавдар Ангелов

СТРАШНОТО Е, ЧЕ СЛЕД НАС

Г-н Ангелов, един от канлъшките видни общественици и интелектуалци, бившият директор на ЛХМ „Чудомир“ Пеню Терзиев обичаше да казва, че „България ще умре от бездуховност, ако от нещо ще умре“. И Вие ли споделяте тази теза?

- Ако нещо застрашава бъдещето на родината, определено това е духовната криза, която вилнее навсякъде.

Вие, като историк, как я усещате? Къде най-ярко и здраво са посетили корениците на духовната ни криза?

- Вижте какво е масовото поведение на хората по улиците, по пътищата, в интернет как се говори, как общуваме един с друг.

... обаче на Шипка се качват патриоти?

- На Шипка се качват патриоти и съм убеден, че една голяма, основната част от тях, са истински българи, които обичат родината си и се стараят в ежедневието си да живеят по един нормален начин, с който да са полезни на обществото. В това съм убеден. Друг е въпросът, че там идват и хора, съдейки по това как се пазят гората и чистотата, които смятат, че навсякъде могат да правят всичко. Но, слава Богу, при нас по-голямата част от посетителите са нормални, обичайщи родината си хора. И, слава Богу, от година на година те се увеличават и това ме кара да вярвам, че паметта на Шипка е важна за нас, българите. Това е жалон, който в трудни моменти ще ни е като опора. Убеден съм,

че символът Шипка е една такава опора, към която посягаме винаги в трудни моменти и като народ, и в живота на всеки от нас. Опора, в която съвременният българин започва да търси сигурност и ще му помогне да се отпусне от дъното, до което е достигнал.

Това, че си се качил на Шипка, прави ли те непременно патриот? За много хора това е достатъчно като мярка за патриотизъм: да се качиш на Шипка.

- Вероятно има и такива, не бих искал да обобщавам, за които качването на Шипка на Трети март е равностойно на патриотизъм за цяла година. Но повечето хора, които идват, идват осъзнато, знаят какво е Шипка за българите и за какво са те там. Има хора, които идват по десетки пъти на Шипка. И това е важно за тях. От наша страна като музейни работници е важно да поощряваме този интерес и да се стараем всичките 26 паметника, които са към НПМ „Шипка Бузлуджа“, да са поддържани, да има информация за тях, така че хората да се върнат отново.

Дали изкачването на Шипка е равностойно на патриотизъм, не знам, защото патриотизмът стана мода. Но факт е, че през последните години нещо на дълбочинни нива се раздвижи в съзнанието на българина и той все по-често си дава сметка, че така не може да продължава и нещо трябва да се промени, за да не потънем. Сигурен съм, че ще се намери върната по-

сока. И такива институции като нашата, всички музеи и галерии в страната, всички библиотеки ще имат все по-голямо значение за опазване на националната ни идентичност и за намиране на добрите примери, които да ни дават куража в поддръжването на собствения ни двор. Това непременно трябва да се случи, в противен случай ние просто ще се възрим като общество. И не знам дали това страната ни би го преодолела.

Въпросът е какво се случва? Имам своя теория, спо-

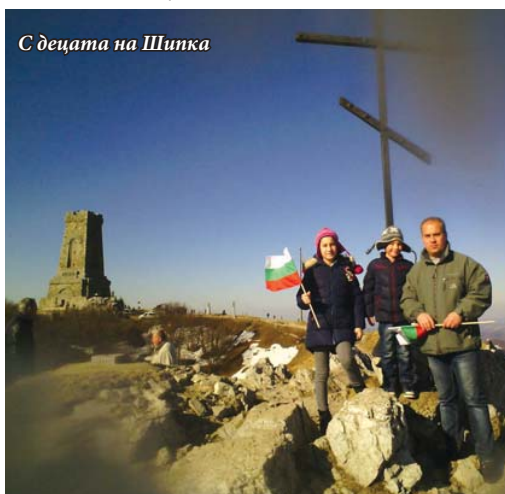
четвърт век не е ударено, не е понесло щети по някакъв начин? Кое от тези четири неща е наред в момента? Никое. И докато ние не обърнем внимание на тези 4 кита, да ги наречем, няма да ни се получат нещата. Империи са били империи, защото са инвестирани точно в тези неща. И точно от културата и вярата днес намираме веществени следи за тези империи, на които се възхищаваме. Хората, които по силата на народния вот биват овластени да ръководят държавата ни – на местно или нацио-

номиката, все пак живеят в голям, глобален свят, но не бива да забравяме, че човек има душа. В крайна сметка сме духовни същества. И се мъчим да спасим душите си. Респективно и държавата, като човешко творение, трябва да насочи усилията си към съхраняване на духовното у нас, на човешкия фактор и потенциал, защото само той може да направи държавата ни по-силна, по-уредена. Когато Германия започва да бомбардира Британските острови и военните докладват на британския министър-председател, че трябва да се режат разходи за сметка на отбранителните нужди и предлагат да се спестят разходи от образование и култура, отговорът на Чърчил бил: „Ами тогава какво ще отбраняваме?“. И в тази посока наистина има много какво да се мисли и направи. И, слава Богу, нормалните българи имат такава потребност, искат това да го пипнат, да го усетят. Затова и според мен всяка година все повече българи идват на Шипка. Само през миналата година в Паметника на свободата са влезли над 110 хиляди души. Но тези, които идват на върха, реално са много повече.

Къде се възпитават патриотизмът и патриотът: в учебниците, в семейството или през европейските и евроатлантически ценности?

- Обичта към родината започва от семейството.

Продължава от стр. 7

С децата на Шипка

ред която страната ни би оцеляла благодарение на няколко основни стожера: вярa, армия, образование и семейство. Кое от тези четири неща през последния

нално ниво, би следвало да обръщат внимание именно на тези проблеми и да проумеят, че инвестирането в тези основни неща са най-важното. И, разбира се - в

Програма на Националното честване Шипченска епопея 2017

През целия ден на 26-ти август, денят на отбелязването на 140-тата годишнина от Августовската Шипченска епопея, Паметникът на свободата на връх Шипка ще работи със свободен достъп, без вход за посетителите.

Художествена галерия Канлък - Изложба, посветена на 140-годишнината от Шипченската епопея

25 август, петък

09:00 - 17:00 часа - Международна експедиция - Полева научна конференция по повод 140 години от РУСКО-ТУРСКАТА ОСВОБОДИТЕЛНА ВАЙНА

Място: Мултимедийна зала, административна сграда на НПМ „Шипка-Бузлуджа“

10:00 - 17:00 часа - Музейна експозиция на открито „ОРЪЖИЕТО НА СВОБОДАТА“, изложба на знамена

Място: Барелефите в подножието на Паметника на Свободата

10:00-17:00 часа - Фотографско ателие „ВЛЕЗ ВЪВ ВОЕННА ЩАБНА ПАЛАТКА“

Място: Барелефите в подножието на Паметника на Свободата

10:30 - 12:30 часа - СЪСТЕЗАНИЕ ЗА УЧЕНИЦИ

Място: подхождат към Паметника на Свободата

12:30 - 13:00 часа - ОТКРИТ УРОК ПО ИСТОРИЯ

Място: Паметник на Свободата

26 август, събота

07:45 - 8:30 часа - ПАНИХИДА В ПАМЕТ НА ЗАГИНАЛИТЕ В ШИПЧЕНСКИТЕ БОЕВЕ

Място: Соколски манастир

08:45 - 11:45 часа - РОТАРИ БЪЛГАРИЯ КАНИ НА ТУРИСТИЧЕСКИ ПОХОДИ - 4 ЛЪЧА

Лъч 1 - Соколски манастир - връх Шипка

Лъч 2 - м. Узана - връх Шипка

Лъч 3 - храм-паметник „Рождество Христово“ гр. Шипка - връх Шипка

Лъч 4 - м. Бивака - връх Шипка

10:00 - 17:00 часа - Детска работилница съвместно с учебен проект „ПЪТУВАНЕ

ИЗЛОЖБА ШИПЧЕНСКАТА ЕПОПЕЯ през погледа на участника в Българското опълчение Стефан Кисов

С ИСТОРИЯТА“

Място: западно от Паметника на Свободата

10:00 - 17:00 часа - ЕДИН ДЕН НА ОТКРИТО или Посещение на бойните позиции с екскурзовод

Място: източно от Паметника на Свободата

10:30 - 12:00 часа - ЖИВИ КАРТИНИ ОТ НД „ТРАДИ-

ЦИЯ“

Място: по пътя към Паметника на Свободата - 3 картини

10:30 - 15:00 часа - ФОТОГРАФСКО АТЕЛИЕ „ВЛЕЗ ВЪВ ВОЕННА ЩАБНА ПАЛАТКА“

Място: Барелефите в подножието на Паметника на Свободата

10:30 - 17:00 часа - ПРОЖЕКЦИЯ НА ФИЛМИ

Място: Мултимедийна зала, административна сграда на НПМ „Шипка-Бузлуджа“

12:00 - 12:50 часа - ОФИЦИАЛНА ЧАСТ

12:50 - 13:30 часа - ВЪЗСТАНОВКА НА БОЕВЕТЕ

Място: източно от Паметника на Свободата

13:30 - 14:00 часа - БЪЛГАРСКО ХОРО - СИМВОЛ НА ВЕЧНИЯ КРЪГОВРАТ НА ЖИВОТА И НА ОБЕДИНЕНИЕТО НИ

Място: от Паметника на Свободата до паркинга на връх Шипка

14:00 - 15:00 часа - ОТКРИТА СЦЕНА

Място: паркингът на връх Шипка

17:30 - 18:30 часа - „140 ГОДИНИ ПАМЕТ“ - Среща с родственици на участници в епопеята

Място: зала „Възраждане“, Габрово

19:30 - 20:30 часа - КОНЦЕРТ НА ПРЕДСТАВИТЕЛНИЯ АНСАМБЪЛ НА ВЪОРЪЖЕНИТЕ СИЛИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Място: пл. Възраждане, Габрово

За честванията на Шипка се очаква и Президентът на Република България и Главнокомандващ въоръжените сили на страната Румен Радев.

Продължава от стр. 6

ОСТАВЯМЕ БЕЗДУХОВНОСТ

И къде е тънката граница между патриотизма и бабилтъка?

В скъсаната нишка между многото нишки, които ни събират и сплотяват в българското общество. В скъсаната връзка между семейството и институциите, в недоверието помежду ни - та ние не си вярваме един на друг, в липсата на доверие към училището. Съвременният българин все повече не вярва на нищо и е все по-скептично настроен и се получава омалгосан кръг, от който трябва да се излезе. Всичко започва, според мен, от семейството. Училището като институция също е много важно за това - младите хора да придобият база данни за нашата история и това се нарича национална памет. Другият инструмент за възпитание на патриотизма е армията. По-възрастните хора са научили военните маршове основно по време на отбиването на военната си служба. А сега колко млади хора знаят военни маршове? Армията, като институт - образователен, изобщо не е за подценяване. И в този ред на мисли аз споделям тезата, че армията ни трябва да е съвременна и да отговаря на съвременните предизвикателства, но в крайна сметка тя има и други функции. Българинът обича своята войска и е полагал грижи тя да бъде силна и нейната сила му дава самочувствие. Знаете ли, че сега има цели региони в страната, в които е екзотика да видиш човек с униформа, да видиш офицер. Има цели региони в страната, в които Българската армия не присъства физически. Като бях малък помня, че като отидеш на кино, на последния ред идва взвод войници. Та това е било част от живота ни. Дори наскоро един колега защити докторат, свързан с войнишки бит и войнишките изпращания. Това за пореден път показва, че армията е заемала много важно място в живота на българския народ. И много често неотбиването или невъзможността да се отбие военна служба се е приемало като нещо не много редно. На такъв човек обществото не е гледало с много добро око. Естествено, в света, в който живеем, информацията, която получаваме, е много важна, тук е и ролята на медиите. Колко предавания в национален мащаб имат и са с историческа или географска тематика? Или фолклорна? Как и на какво възпитаваме новите хора на България? А познаването на родината, на нейните планини, реки, също е част от патриотичното възпитание и патриотизма. За жалост, в къщите ни, през медиите присъстват хора, станали известни за една нощ, а не такива полезни неща. От друга страна от медиите струи една не много здрава за нас чужда среда - турски, индийски сериали, които не знаем какво толкова българинът научава от тях, но те вървят. Та, представяте ли си, ако американският народ имаше историята на българския народ, при

наличието и на Холивуд, какви епоси щяха да бъдат направени! Като почнете - Априлско въстание, Илинденско-Преображенско въстание, Доиран... А ние - какво? Какви филми правим, на какво учим децата си? Руснаците също напоследък възродиха практиката си да правят сериозни филми на патриотична основа, а при нас това го няма. Затова: училище, семейство, армия, публично поведение на призиваните да ни водят напред, са от особено значение, защото личният пример винаги е имал водещо значение. И аз, като гражданин, често се възмущавам от публично поведение на хора, които би следвало най-много да познават историята ни, проблемите и да ни посочват

ден план и тези примери да ни дават самочувствие и указват вярната посока. Жалко е, че в някаква степен покрай тази бездуховност, с която започна и разговорът ни, самото отбелязване на тези събития вече се превърна в едно клише, повтаря се едно и също...

... и то е вече нещо като бекграунд /на заден план, на сянка/ в новините.

... И това е отделно: как дадено събитие се отразява в новините, как намира място в медиите. Но имам предвид и друго: самите хора, които организират тези чествания и събития, които присъстват на подобни протоколни събития. Изключително съм доволен, че на изложбата, която открихме

осакатена, България е и физически осакатена, тъй като 100 хиляди мъже не се връщат от фронта. Много по-голям е броят и на физически трайно увредените хора от войната, а това се отразява и на икономиката ѝ, защото по това време България е една земеделска страна, където живата сила е имала огромно значение. Да са живи и здрави нашите баби, които до края на войната, голяма част от тях не се женят втори път, остават си вдовици или гледат осакатените си мъже, децата си, орат нивите, дават възпитание на децата и това позволява на страната ни да си стъпи на краката. Тоест, България е преживяла много, много по-страшни времена - бежанска вълна от 200-250

паразитите, които сме дължали на различни страни, без да се интересуват, че в голяма степен те самите са провокирали тази касапница. Така че, когато твърдим, че сме много зле, е хубаво да знаем, че само преди 2-3 поколения сме преживели много по-страшни моменти. Че държавата ни е била поставена на карта. А най-страшното в наши дни, което може би ще оставим на хората след нас, е тази бездуховност, която ни е обзела. Както и това, че много трудно преодоляваме детски си болести като общество, много сме еуфорични, а не можем да проумеем, че собственото ни оцеляване и развитието е в собствените ни ръце. С уговорката, че светът е много по-мобилен и глобален и едно събитие в единия край на света може да промени живота на хората в другия край на света. Но в крайна сметка грижата за нашия живот си е наша. Тя не е на кой или някой друг. Наша е. Както живеем и изглеждаме ние, така ще изглежда и ще се развива държавата ни. Желанието за промяна в една или друга посока е нашето желание. Държавата е просто инструмент. Но в крайна сметка, ако ние не желаем да играем по правилата, не бива и да очакваме, че държавата, в лицето на институциите, които я представляват или пък съседите ни, ще играят по правилата. Има един праг, който човек не бива да преминава и да си търси това, което му се полага. Въпрос на лична отговорност и лично съзнание.

Ще се случи ли ново българско опълчение, ако се наложи сега да се свиря сбор?

Да, ще се случи. Живеем в един много обременен исторически и политически регион. Но за наша радост този здрав корен, който имаме, е засегнат, но не е засегнат до степен, че дървото безвъзвратно да изсъхне. Но, ако не започнем да се грижим за дървото и за корена му, наистина тази опасност съществува. И фактът, че толкова много хора вече идват на Шипка, означава, че това е важно за хората. Мисля си, че българинът в масата си иска да види поне мъничко добри примери за подражание, тогава нещата биха поели в една съвсем друга посока. Убеден съм, че в страната ни ежедневно има хиляди българи, които правят мислени неща, които обаче никой не показва. За съжаление. Не можем да видим светлото. Примерно, колко пъти по обществено значими въпроси и теми Българската православна църква е излязла и заявила своето становище, позиция? Това го няма у нас. Напълно е друго: ето, Ватиканът излезе, папата изказа отношението на църквата за концерта на Мадона. „Не сме съгласни“, макар че Мадона пак пая. Трябва да започнем да показваме доброто, защото в противен случай нищо добро не ни чака. А стават хубави неща.

600 хиляди лева годишно.

Преди това е бил уредник-екскурзовод в Историческия музей „Искра“ в Казанлък. За кратко има и арсеналска история - в продължение на 7 месеца, през 2003 година, е част от колектива на Завод 1 - като работник на поточна линия за слобяване на ударно-спускателния механизъм. Има и белог отпружина, останал му за спомен при един от монтажите.

Патриот. Каузен тип човек. Не е изменил на своята - ВМРО. Бил е един мандат общински съветник и председател на ПК по култура в местния парламент. Един мандат е бил член и на УС на фондация „Чудомир“.

Буден български гражданин. Който се драсти от „посредствеността, от бездуховността, която ни залива, и от отърването чиновничество“. Убеден е, че, ако не бъде обуздано то и ако властта в България не се вземе в ръце, нищо добро не ни чака.

Повод за срещата ни с история и наш съгражданин Чавдар Ангелов са юбилейните национални чествания, посветени на 140-годишнината от Августовската Шипченска епопея. Малко позната, кървава епопея, с важна и съществена роля за българското Освобождение.

Честванията са тази събота на върха и за тях се очаква Президентът на Република България, а поводът е достатъчен и за един широко кроен разговор за днешния български патриотизъм.

верните решения. А ние влизаме от скандал в скандал като страна. И докато буквално ни занимават с глупости и самите ние истерично се занимаваме с глупости, се случват много важни неща, които имат отношение към живота ни. И в това замазано истеризиране истината остава винаги замъглена. И най-лошото е, че като резултат от това ние, като общество, нямаме желание за съпротива, в най-общия смисъл на думата.

Ако знаем повече и по-добре, ако познаваме историята си, по-силен ли ще бъде инстинктът ни за самосъхранение като народ?

Най-вероятно. Защото в ежедневието си човек в най-голяма степен се базира на личния си опит. В нашата история има ужасяващи неща, които сме си причинявали самите ние и те трябва да се познават, за да не се повтарят. Имаме и много добри примери на отделен човек или група хора в тежка ситуация, които трябва да бъдат изведени на пре-

преди седмица в Художествена галерия в Казанлък, посветена на Шипченската епопея и нейната 140-годишнина, дойдоха много хора с интерес към събитията. В този ред на мисли българинът трябва да познава историята си, защото това е сигурна гаранция, че не биха се повтаряли стари грешки.

Кое, според Вас, е най-ужасяващото нещо, чисто исторически, което ни се случва сега и за което нашите наследници след време ще казват: „Ето, те го провокираха и подцениха“?

България е преживявала куп трудни периоди. Ето пример от най-близката ни история: през 1918 г. страната излиза победена от участието си в Първата световна война и една година след това се подписва Ньойският мирен договор, който определя границите на поражението. България е икономически разбита, България е и териториално

хиляди души от Западните покрайнини и всички идват тук да търсят от държавата помощ. И някак си тогавашното българско общество успява да намери баланс и да се справи с тежките изпитания - и то във времена, когато се появяват чужди сили, които имат желание да го разделят. Тогава в Европа, и България да не оставе по-назад, се появяват левият и десният екстремизъм и радикализъм, започват обществени борби, насилие, което в наши дни го няма в този му вид, познат от историята ни от близкото минало. Така че, погледжайки назад, България наистина е преминала през много трудни времена, но въпреки всичко, опирайки се на въртата, в училището, на семейството и на армията си, тя е успяла да просъществува. И то при положение, че е била заобиколена от всичките си страни с вражески настроени съседи и с negliжиращи битието на българина Велики сили. Единствено, което ги е интересувало тогава, е било да си вземат ре-

АНТОАН ДЪО СЕНТ-ЕКЗЮПЕРИ

Господи, изпрати ми в точния момент някого, който да има смелостта да ми каже с любов истината

Летенето – истинската страст. Антоан дьо Сент-Екзюпери е роден на 29.06.1900 г. в Лион в старо френско благородническо семейство. Когато е на 4 г., умира баща му, служил

до Сайгон за рекордно време, той и механикът му се разбиват в пустинята. Запасите им – малко грозде, вино и един портокал, привършили за ден. След 4 дни, халюциниращи и силно дехидра-

изразителни очи. Дълго носела траур заради самоубийството на последния си съпруг – гватемалският дипломат и писател Енрико Гомес Карильо, много по-възрастен от нея, който се

се обичат толкова много, а да нещастни заедно. „Не мога да бъда с теб, не мога да бъда и без теб“, казал Екзюпери на жената, покорила сърцето му. През 1938 г. заживяват от-

Йорк се сдобива с оригиналните му ръкописи и рисунки. Ръкописът съдържа 30 000 думи, двойно повече от текста в публикуваната книга.

Безследно. Консуело се на-

Молитвата на летеца-романтик е написана в един от най-тежките му периоди. В нея четем още: Научи ме на изкуството на малките крачки; Научи ме правилно да разпределям времето в живота си; Дари ми тънък усет, за да различавам значимото от маловажното; Помогни ми да осъзная, че илюзиите не помагат с нищо; Помогни ми да бъда тук и сега и да възприемам тази минута като най-важната; Опazi ме от навъната вяра, че всичко в живота трябва да върви гладко; Напомняй ми, че сърцето често спори с разума; Знаем, че решението на много проблеми е в изчакането. Затова научи ме на търпение; Ти знаеш колко силно се нуждаем от приятелство. Направи ме достоен за този прекрасен и нежен дар на съдбата; Направи ме човек, способен да достига до тези, които са стигнали дъното; Опazi ме от страха да не пропусна нещо в живота; Дай ми не това, което искам, а онова, което действително ми е необходимо.

Антоан дьо Сент-Екзюпери /1900 - 1944/ е френски писател, поет, журналист, философ, летец. Краткият му живот е изпълнен с авантюри. Живее 44 г., 22 от които леги. Световна слава има изключителният му философско-поетичен разказ „Малкият принц“. Други негови прекрасни книги са: „Нощен полет“, „Земя на хората“, „Боен пилот“, „Южна поща“, „Писмо до един заложник“, „Авиаторът“, „Цитадела“. Без да са напълно автобиографични, те са вдъхновени от житейния му път на пилот. В тях Екзюпери разработва една завършена нравствена система, в която категориите отговорност, дълг, приятелство, смелост, отдаденост задават моралните параметри на личността. Той е писателят, създава неподражаема жанрова форма и стилистика – смесица от документалността на репортажа и поетичното осмисляне на преживяното.

Носител е на наградата „Фемина“ и на Голямата награда на Френската академия. Портретът му е бил върху банкнотата от 50 франка.

„Екзюпери остави фарове и светлини на земята, които през нощта да насочват пътя на птиците и хората“, казва за него забележителният ни писател Антон Дончев.

в застрахователна компания. Майка му оставя сама с петте си деца. Тонио или Сент-Екс, както го наричат приятелите му, е третото дете. Израства в старинния замък Сен Морис де Ремен, после живее при леля си. Бил необикновено дете: пишел, рисувал, занимавал се с механика. На самолет, като пълник, летял на 7 г. Мечтаел да бъде рицар и съжалявал, че времето на рицарството е отминало. Бил малко ленив ученик, но завършва средно образование и курсове в Художественото училище. Увлечал се от изкуство, архитектура, наука и техника, но единствената му истинска страст било летенето. „Кръстът“ е във въздуха през 1912 г. Първата му любов е Луиза, красива девойка от дворянско семейство, прикована на легло. Имала много ухажди, които се женели за други момичета. Единствен Антоан останал до нея, тя го обичала. Но родителите й и намерили друг жених, много по-богат. Заради тази измяна, на 21 г., той постъпва като войник в първи авиационен полк в Страсбург. Със свои средства се обучава и получава диплом за граждански летец. След катастрофа и много тежки черепни увреждания, е отстранен от служба. През 1923 г. е в Париж без работа и без средства. Две години е контролор в тухларница, после – във фирма за камioni. Първите му публикации са от 1925 г. През 1926 г. постъпва в дружество Латекор, което организира въздушните съобщения Тулуза – Дакар, бързо се нарежда до знаменитите летци от онова време. През 1927 г. е назначен за шеф на авиобаза Кап Жюби в Сахара.

Африка. Америка. През 16-те месеца в пустинята 14 пъти съдейства на екипажи, качали с повредени самолети. Там пише първия си роман „Южна поща“. През 1929 г. заминава за Южна Америка като технически директор на Аржентинската авиопоща. През 1930 г. е удостоен с ордена Кавалер на Почетния легион – за принос в развитието на гражданската авиация. През следващите години извършва полети до Африка, Индокитай и др., посещава като журналист СССР, среща се с Е. С. Булгаков, написва пет очерка. Сдобива се със собствен самолет, с който, при опит да прелети от Париж

тирани, ги открива един бедуин. Това било само едно от многото шастливи избавления в кариерата на Екзюпери. През 1936 г. той лети до Испания и публикува репортажи за Гражданската война. През 1938 г. заминава за Ню Йорк, където работи над книгата си „Земя на хората“. При полет до Огнена земя претърпява тежка катастрофа и дълго възстановява здравето си.

Втората световна. Чувствал се дължен да участва в нея, обичал да живее под заплахата. Успява да се върне във военната авиация, между март и юни 1940 г. изпълнява 7 разузнавателни мисии. Получава военен кръст. По-късно му забраняват да лети заради възрастта и нараняванията му, лявата му ръка била частично парализирана. След още няколко разузнавателни полета е демобилизиран и заминава за САЩ. През 1943 г. отново се завръща на активна военна служба във Франция, във фоторазузнаването. Екзюпери бил доста небрежен, както във външния вид и обноските си, така и при полетите си, и това му коствало множество инциденти. След поредния, заради допуснатата от него техническа грешка, го принуждават 8 месеца да остане на земята. През 1944 г. му е разрешено да лети отново, възложени са му 5 мисии.

Целувка в небето. С Консуело се запознават през 1930 г. на коктейл в Буенос Айрес. Той

работел в аржентинските авиолинии. Тя е на 29 г., дъщеря на собственик на плантации за кафе от Ел Салвадор, омъжвана три пъти, ниска на ръст, с тънки черти на лицето и с огромни

погрижил за богатството, титлата и образованието на жена си. Запленен от Консуело, още същата вечер Екзюпери й предложил разходка с приятели със самолет. Във въздуха поискал тя да го целуне. Консуело отказала, а той заплашил, че ще разбие самолета и всички ще загинат. Тя се предала, подарила му целувка. Приземили се и пренощували в дома му, където той й чел от „Нощен полет“.

Женят през 1931 г. Той бил едър и малко тромав мъж, но много обаятелен, не обичал конфликтите, а тя – дребна, но с буен и агресивен характер, наричали я „малък салвадорски вулкан“. Приличали си по свободолобието и творческия дух – той пишел и рисувал графики, тя се занимавала с живопис и скулптура. Щом свършели парите, сменяли жилището си, а щом имали, си устройвали пиршества. Консуело била изпълнена с амбиции мъжът й да стане прочут, настоявала да одобрява всичко, което е написал. Той често отсъствал заради полетите си, а тя губела дъха си от тревога дали ще се завърне. За него светлините при приземяването – това била Консуело, която го очаква. Бил нетърпелив за чашата кафе, приготвено от нея. Любовта им била ярка, ексцентрична и страстна. Въпреки това бракът им често бил в криза, търсели

делно. Когато той заминава за Америка и две години по-късно Консуело отива при него, я настанява в отделен апартамент. Но през 1942 г. двамата се преместват във великолепна къща извън Ню Йорк. Там, по предложение на издателство „Рейнал и Хичкок“, Екзюпери пише знаменитото си произведение „Малкият принц“ – детска приказка за възрастни, която сам илюстрира. Този бил най-шастливият им период.

„Малкият принц“. Консуело обзавела просторен дом в Нортпорт с кабинет за мъжа си, оградила го с грижи, докато сишел. В три през нощта му пръжела яйца, понасяла лошо му настроение, намерила му преподавателка, за да подобри английския си.

На нея Екзюпери посвещава образа на Розата – притегателна и опасна. Приятелят му Дени дьо Ружмон, бъдещият създател на Европа на регионите, е прототип на лисугера. В пилота-разказвач мнозина разпознават самия автор.

След като книгата излиза, писателят подарява ръкописите и рисунките си на Силвия Хамилтън, чийто черен пудел служи като модел за овцата, с думите: „Бих искал да ти дам нещо прекрасно, но това е всичко, което имам“. 12-годишният й син Стивън е първото дете, прочело омайващата история на златокосото момче. Екзюпери не подозирал каква вечна магия ще обземе света. Той не доживял невероятния успех на творбата си, преведена днес на 120 езика, с продажби от милиони екземпляри.

През 1968 г. библиотека в Ню

Йорк се сдобива с оригиналните му ръкописи и рисунки. Ръкописът съдържа 30 000 думи, двойно повече от текста в публикуваната книга.

Издирванията не открили следа. Три са версиите за загадъчната гибел на Екзюпери: че самолетът му е свален от немски изстребител; че някой е предизвикал катастрофата; че от старите си рани е загубил съзнание. Не изключвали и сам да е посягнал на живота си. Единственото сигурно било, че самолетът е паднал във водата с висока скорост и почти вертикално, взривил се е и отломките му са се пръснали в огромната морска шир. През 2004 г. останки от него са намерени от водолази край Марсилия. Преди това, през 1998 г., един рибар намерил в мрежата си сребърната гривна на пилота с гриваниран на нея две имена: Антоан и Консуело.

Мария Рашкова

За връзка с редакторите на „Трибуна Арсенал“:
Редакция: e-mail: tribuna.arsenal@gmail.com
Деляна Бобева: 0882 98 70 13, e-mail: didab@abv.bg
Диана Рамналиева: 0882 98 70 14, e-mail: diana_ramnalieva@abv.bg
Мария Рашкова: 0882 98 70 12; Първолетта Петкова: 5 74 55